

Lex Maria

Riktlinje

Fastställt av	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig rehabilitering
Datum för fastställande	2022-11-11
Giltighetstid	Tills vidare, första översyn 2025-01-30
Ansvarig funktion	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig rehabilitering
Diarienummer	VON-202200044-27
Målgrupp	Personal som utför hälso och sjukvårdsuppgifter inom Vård och omsorgsförvaltningen samt Individ och arbetsmarknadsförvaltningen.

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Anmäl vårdskada.....	3
3	Vårdgivarens utrednings- och anmälningsskyldighet	3
4	Beskrivning.....	4
4.1	Hälso- och sjukvårdspersonalen rapporterar till vårdgivaren	4
4.2	Vårdgivaren utreder, vidtar åtgärder och anmäler	4
4.3	Privatpersoner kan inte göra lex Maria-anmälningar	4
5	Referenser.....	4

1 Sammanfattning

All personal som utför hälso och sjukvårdsuppgifter är skyldiga att anmäla händelse som kunde medföra risk eller som medfört risk för patientsäkerheten. det vill säga legitimerad personal samt vård och omsorgspersonal som utför ordinerad, instruerad eller delegerad hälso och sjukvård

Vårdgivaren har sedan uppdrag att utreda och anmäla händelse som medfört eller kunde medföra allvarlig vårdskada till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

2 Anmäl vårdskada

Vårdgivaren ska utreda och anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Denna regel kallas lex Maria.

Det återfinns i Patientsäkerhetslagen, se länk.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659/

3 Vårdgivarens utrednings- och anmälningsskyldighet

Syftet med utredningen ska vara att så långt som möjligt klarlägga händelseförloppet och vilka faktorer som påverkat det, samt ge underlag för beslut om åtgärder som ska ha till ändamål att hindra att liknande händelser inträffar på nytt, eller att begränsa effekterna av sådana händelser om de inte helt går att förhindra.

Grunden är det avvikelsearbete som systematiskt ska bedrivas på enheterna, se riktlinje och rutin på personalwebben: Avvikelsehantering -> Rutiner avvikelshantering:

<https://sundsvall.se/omsorg-och-hjalp/halso--och-sjukvard-tandvard/hos-personalwebb/avvikelsehantering>

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ansvar när det gäller anmälningar enligt lex Maria är att granska vårdgivarens utredning. Om IVO bedömer att vårdgivarens utredning följer gällande bestämmelser avslutar IVO ärendet.

Enligt bestämmelserna i Patientsäkerhetslagen (2010:659)

- ska hälso- och sjukvårdspersonalen rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada till vårdgivaren
- har vårdgivaren en skyldighet att utreda händelser i verksamheten som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada
- ska vårdgivaren anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till IVO.

4 Beskrivning

4.1 Hälsa- och sjukvårdspersonalen rapporterar till vårdgivaren

Hälsa- och sjukvårdspersonalen är skyldig att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. I detta syfte ska hälsa- och sjukvårdspersonalen rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada till vårdgivaren.

Patient eller närstående ska underrättas om att en lex Maria-anmälan ska göras. En anmälan enligt lex Maria ska alltid innehålla en utredning.

4.2 Vårdgivaren utreder, vidtar åtgärder och anmäler

När vårdgivaren tar emot en rapport om en händelse som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada ska det rapporterade utredas. Syftet med utredningen ska vara att så långt som möjligt klarlägga händelseförloppet och vilka faktorer som påverkat det, samt ge underlag för beslut om åtgärder som ska ha till ändamål att hindra att liknande händelser inträffar på nytt, eller att begränsa effekterna av sådana händelser om de inte helt går att förhindra.

Om vårdgivaren i sin utredning kommer fram till att vårdskadan är allvarlig eller att det funnits risk för allvarlig vårdskada, ska vårdgivaren snarast anmäla detta till IVO. För stöd vid utredning finns stöd på Sveriges kommuner och regioners hemsida:

<https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/utredningavallvarligavardskador.65699.html>

4.3 Privatpersoner kan inte göra lex Maria-anmälningar

Som privatperson kan man inte göra en lex Maria-anmälan. I stället kan man informera IVO eller anmäla ett klagomål till verksamheten.

5 Referenser

- Anmäl vårdskada IVO <https://www.ivo.se/yrkesverksamma/anmal-bhttps://www.ivo.se/vard-omsorgsgivare/anmal-lex-maria-lex-sarah/lex-maria/rister-ochrisker/anmalan-enligt-lex-maria/%20>
- Gemensamma författningssamlingen avseende hälsa- och sjukvård, Socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m. <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/>